1891 հունվարի 3 (15), չորեքշաբթի

№ 30—ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ—№ 30

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Տարեկան գինը է 10 ռուբլի կէս տարին՝ 6 ռուբլի։

Բոլոր յօդուածները եւ նամակները պէտք է ուղղել հետեւեալ հասցէով։

Տպագրուած է Թիֆլիս, Редакція „Арцагикъ“.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ ՎԱՂՈՒՑ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒՄ

Ա

Ի՞նչ է պատճառը, որ հայ ժողովուրդը, որ ունի հարուստ անցեալ, որ ունի գրականութիւն, որ ունի մտաւորականութիւն, որ ունի առեւտուր, արդիւնաբերութիւն, ունի ազգային ինքնուրոյն կեանք, ունի ազգային ինքնագիտակցութիւն, ունի ազգային ինքնապաշտպանութեան ոգի, ունի ազգային ինքնավարութեան ձգտումներ, ունի ազգային ինքնակառավարման ձգտումներ, ունի ազգային ինքնաբուխ կրթական գործ, ունի ազգային ինքնաբուխ կրթական գործ, ունի ազգային ինքնաբուխ կրթական գործ

ֆիրմաների և ցեխերի ասոցիացիաների։

Ինչ է պահանջում ներկայիս տնտեսական դրությունը Ռուսաստանում։

Ներկայիս տնտեսական դրության ամենակարևոր հատկանիշներից մեկն այն է, որ ամեն տեղ, ամեն ոլորտում զգացվում է ազատ մրցակցության տեղը մենաշնորհների հաստատելու ձգտում։ Ինչ որ ասում են մենաշնորհների օգտին, ինչ որ ապացուցում են նրանց պաշտպանները, ամենից առաջ այն է, որ մենաշնորհները ոչնչացնում են ազատ մրցակցությունը, ոչնչացնում են ամենաուժեղ շարժառիթը, որ ստիպում է ձեռնարկատիրոջը ամեն կերպ զարգացնել իր արտադրությունը, կատարելագործել տեխնիկան, ընդլայնել արտադրությունը, ոչնչացնում են ամենաուժեղ միջոցը, որ ստիպում է ձեռնարկատիրոջը իջեցնել ապրանքների գինը։ Մենաշնորհները

Մեր ոմն է այն ատեանց ծա-
ռան որոնց օրհասով ազգին և
նահատակին Ֆինլոյ և այլ ա-
նուանց Սիսիլ Ֆինլոյ, որ ա-
ռաջին Սիսիլ ազգի ծագմամբ
Ամերիկացի էր, և ոչ ինչ ան-
տեղեակ մեր ազգային գործոց
և վիճակաց։ Ֆինլոյ ի ծնու-
նէ ունէր ոգի ազատասէր և
ազգասէր, զոր ի մանկութենէ
ցուցեալ էր ի դպրոցի Ամերի-
կացի ուսուցչաց։ Ի հասակի
32-րդ ի քաղաքացիութիւն
ընդունի Ամերիկայ, ի 37-րդ
ի Պենսիլվանիա, ի 38-րդ ի
Մերիլանդ, ի 39-րդ ի Վիրգի-
նիա, ի 40-րդ ի Հարաւային
Կարոլինա, ի 41-րդ ի Ջորջիա
և ի 42-րդ ի Ալապամա։ Ամե-
նայն տեղեաց ուր բնակեցաւ
ի ժամանակի մի ի ծառայից
հանրապետութեան եղեալ
էր, և ի ծառայութեան հան-
րապետութեան ի վերայ ան-
գլիական զօրաց ի պատերազ-
մի անկախութեան։ Ի 1830
ամի ի Ջորջիա ընտրի ի ներ-
կայացուցիչս ազգին, և ի
1832 ամի ի Վաշինգտոն ի
ներկայացուցչական ժողովն
Միացելոց Նահանգաց։ Ի
1834 ամի ի Ալապամա ընտրի
ի ներկայացուցիչս ազգին, և
ի 1836 ամի ի Վաշինգտոն ի
ներկայացուցչական ժողովն
Միացելոց Նահանգաց։ Ի
1837 ամի ի Ալապամա ընտրի
ի ներկայացուցիչս ազգին, և
ի 1839 ամի ի Վաշինգտոն ի
ներկայացուցչական ժողովն
Միացելոց Նահանգաց։ Ի
1841 ամի ի Ալապամա ընտրի
ի ներկայացուցիչս ազգին, և
ի 1843 ամի ի Վաշինգտոն ի
ներկայացուցչական ժողովն
Միացելոց Նահանգաց։ Ի
1845 ամի ի Ալապամա ընտրի
ի ներկայացուցիչս ազգին, և
ի 1847 ամի ի Վաշինգտոն ի
ներկայացուցչական ժողովն
Միացելոց Նահանգաց։ Ի

թիւն օր ըստ օրէ աւելնալու վրայ է. նոյն իսկ այսօր մէկ մարդու երկու բժիշկ կիչնայ։

Իրաւ է որ շատ աղքատներ առանց բժշկի ըմեռնին. բայց օրչափ բժիշկներ ալ կան որ առանց հիւանդի կըմեռնին։

ՀՈՍՀՈՍ

(Կըշարունակուի)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Սեպտեմբերի 28-ին Դուբլինում հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ Չարլս Էտվարդ Պարնելի թաղումը, ներկայութեամբ տեղական վարչական մարմինների, իրլանդական ուրիշ քաղաքների պատգամաւորութեանց, պարնելեան պատգամաւորների, զանազան իրլանդական ընկերութեանց ներկայացուցիչների և ժողովրդի ահագին բազմութեան, որ եկել էր իրլանդիայի բոլոր մասերից։ Յուղարկաւորները մի քանի անգլիական մըղոն տարածութիւն էին բռնել։

Իտալիայի մայրաքաղաքը սեպտեմբերի 20-ին աղմկալից տեսարանների մի ասպարէզ էր դարձել, որոնք յուզմունք պատճառեցին ոչ միայն Հռոմի ազգաբնակութեան այլ և ֆրանսիական կառավարութեան։ Այդ օրը տօնվում էր Հռոմի իտալական թագաւորութեան մայրաքաղաք դառնալու քսանամեակը։ Նոյն այդ օրը երեք ֆրանսիացի, որոնք Հռոմ էին եկել ֆրանսիական ուխտաւորների հետ միասին, դնացին Պանթէօն, ուր թագաւոր է Վիկտոր-Էմանուէլը և այնտեղ գտնուած գրքի մէջ գրեցին. «Կեցցէ թագաւոր սլսպը. Թող կրկին Վիկտոր-Էմանուէլը, մեռ Հումբերտ թագաւորին.» և աղտոտեցին գիրքը մեկնի բծերով։ Սրանք էին մի փաստաբան և երկու ուսանող։ Մի քանի անձինք, որոնք ներկայ էին այս սրբապղծութեան, ոստիկաններ կոչեցին։ Վերջիններիս գործուածքեամբ յաջողեցաւ ֆրանսիացիներին փրկել զայրացած ժողովրդի ձեռքից, որոնք կամենում էին Լենչի գատաստան կատարել։ Այս դէպքի լուրը կայծակի արագութեամբ տարածուեցաւ քաղաքի մէջ։ Ամենուրեք խմբեր կազմուեցին, որոնք ազգային դրօշակներ ծածանեցնելով ֆրանսիական ուխտաւորների դէմ ցոյցեր արին։ Ամբոխն ուղղեց իր քայլերը դէպի այն հիւրանոցը, ուր բնակվում էին ուխտաւորները և ուզեց քանդել տունը։ Հիւրանոցի տէրերին հազիւ յաջողեցաւ հանդստացնել ամբոխը, իտալական դրօշակ ամրացնելով տանիքի վրայ։ Ամբոխը հետզհետէ ստուարանալով և մի քանի հազարների հասնելով շրջում էր փողոցներում ժանդարմների և ոստիկանների ուղեկցութեամբ։ Ցոյցը պարզապէս հակաֆրանսիական բնաւորութիւն էր ստանում։ Լսվում էին «Կորչի ֆրանսիան, կորչին ֆրանսիացիներն» աղաղակները։ Մի քանի ուխտաւորներ ծեծի ենթարկուեցան։ Երեկոյեան կղերական թերթերը չը կարողացան հրատարակուիլ, որովհետև տպարանները վնասուած էին։ Հիւրանոցները գոցքով էին շրջապատուած։ Ուխտաւորներից շատերը փախուստ տուին Հռոմից։

Ազատամիտներն առաջ էին ընթանում կօրսոյով՝ երաժշտութիւնով «Կեցցէ Իտալիան, կեցցէ թագաւորն» աղաղակներով։ Այս բազմութեան մէջ, որ 80,000 հոգուց էր կազմուած մասնակցում էին և կանայք ձեռքին վառած մեղրամոմեր բռնած։ Ս. Պետրոսի հրապարակի վրայ ամբոխն անգադար աղակում էր «Կորչի Վատիկանը, կեցցէ Իտալիան։»

Ուխտաւորների ներկայացուցիչները յայտնեցին ներքին գործոց նախարար հիկոտերայինի, որ ինքեանք և բոլոր ուխտաւորները մեծ ցաւ են զգում տեղի ունեցած դէպքի առիթով։ Իտալիան, նրանց ասելով, մի քանի անմիտների գործածը, չը պէտք է վերաբերէ բոլոր ուխտաւորներին, որոնք միշտ կըլարգեն իտալական ազգի զգացմունքները։ Մի ոմն Laissont, Քրանսիայի, երեկոյեան, Պանթէօնի գրքում գրեց. «Արժանի չէ ֆրանսիացու անուան, ով որ նախատել է ամենամեծ թագաւորի չիշատակը։ Հինգ ձերբակալուած ուխտաւորներ պատասխանի են չանձնուած։

ՄԻԼԱՆԻՑ սեպտեմբեր 30-ին հեռագրում են «Հիւսիսային Գործակալութեան» հետևեալը.

«Այսօր երեկոյեան ժամանեցին այստեղ Պալանցայից պ. պ. Գիրոը և Վլանգալին, իսկ Հռովմից գը-Բուգենին։ Պ. պ. Գիրոը և գը-Բիւգինին իջել են «Կավուր» հիւրանոցը։ Վաղը առաւօտեան ռուսաց և իտալական արտաքին գործոց նախարարները խորհրդակցութիւն կունենան և ապա Վլանգալիի հետ միասին կերթան Մոնցա, ուր նոքա թագաւորի կողմից նախաճաշիկի են հրաւիրուած։

Նոյն գործակալութեան հեռագրում են. Պարնելեան պատգամաւորները կոչումն են արել իրլանդացիներին, որի մէջ յայտնում են թէ մտադիր են ազգային անկախութեան պաշտպան կանգնել և շարունակել մաքառումը մինչև իրլանդական անկախ կառավարութեան կազմուիլը պարլամենտում։ Նոքա կամենում են ժողովի հրաւիրել իրլանդական գործի պարագլուխներին՝ Պարնելի ծրագրի իրագործման միջոցները որոնելու համար։ Իրենց յայտարարութեան վերջը նրանք պնդում են որ ոչինչ ընդհանուր գործ չեն կամենում տեսնել այն անձանց հետ, որոնք երկպառակութիւն ձգեցին և գերեզման մղեցին իրլանդացիներից առաջինին։

ԶԱՆԱԶԱՆ

Յայտնի ամերիկական երգիծաբան Մարկ-Տուէնը 1892 թուի ամառը մտադիր է Եւրոպայում ճանապարհորդել, և Sun օրաթերթը, որ Heraldից և Worldից յետոյ երրորդ տեղն է բռնում ամերիկական մամուլի մէջ արդէն գնել է երգիծաբանի ապագայ թղթակցութիւնները, պարտաւորելով իւրաքանչիւրին 1200 դոլար (2500 ռուբլի) հատուցանել, որքան թղթակցութիւն և գրէ։ «Sun»-ը ձեռք է բերել նոյնպէս Տուէնի տակաւին չվերջացրած մի նորավէպ իր կիւրակէ օրուայ հրատարակութեան համար 12,000 դոլարով։ Այսպիսի վարձատրութիւնները բացառիկ չը պէտք է համարել Ամերիկայում։ Մի եւրիտասարդ մատենագիր Փոուէլս անունով նորերումս իր մի վէպի համար, որ 1500 տողից էր բաղկացած 10,000 դոլար ստացաւ, իսկ միւս հերնէտը իր մի վիպասանութեան առաջին հրատարակութեան համար—15,000 դոլար։

Աբբէօ Խոլէթը ժէր էր Նոյա շաքը [illegible]։—Այս վերնագրով մի փոքրիկ և հետաքրքնական յօդուած ենք կարդում գերմաներէն «Das Magazin für Litteratur» շաբաթաթերթի այս տարուան 36 համարում, որի հեղինակն է Ձէքսպիրի գործերի քննութեամբ նշանաւոր Ելզէն Որայսել։ Ահա այդ յօդուածի համառօտ բովանդակութիւնը։

Համլէտի և Լայերտի մենամարտութեան տեսարանում, թագուհին ընդհատում է մենամարտութիւնն ասելով. «Hés fat and scant of breath»...այսինքն «նա գէր է և կարճոգի» (շունչը կարճ), այստեղից հետևացնում էին Համլէտի քննադատները, որ արդարև Ձէքսպիրը կամեցել է այդ տողերով նկարագրել Համլէտին, սակայն թէ ինչ կապ ունին այդ խօսքերը տեսարանի գործողութեան հետ, առանց ուշադրութեան էին թողնում։

Արդարև թագուհին հինգերորդ գործողութեան երկրորդ տեսարանում ասում է վերևում յառաջ բերուած նախադասութիւնը, բայց ինչ մեք ունին այդ խօսքերը։ Երևակայեցէք, որ Համլէտը մի առժամանակ մենամարտել է Լայերտի հետ, թագաւորն աղաղակում է. «մեր որդին չաղթում է—և դրան թագուհին աւելացնում է. «նա գէր է և կարճոգի» և տալիս է նրան իւր թաշկինակը, որ երեսը սրբէ։

Ընկասկած է, որ «Hés fat» բառերն իրենց տեղումը չեն, ինչպէս Ձէքսպիրի այլ գործերում, այստեղ էլ տպագրական սխալը խառնակել է բնագիրը, «hés fat» բառերի փոխարէն պիտի լինի «hés flat» այսինքն «նա յոգնած է»։ Ըստ այսմ այդ նախադասութիւնը հատևեալ կերպիւ պիտի թարգմանել. «նա յոգնած է և նրա շունչը կտրում է», որից յետոյ շատ յարմար է և մօր կողմից թաշկինակ տալը, որովհետև որդին յոգնած է և անշուշտ քրտնած։ Մինչև այժմ այդ նախադասութիւնը արդարացնում էին նրանով, որ առաջին համլէտ ներկայացնող դերասանը հատ մարդ էր, որ նոյնպէս իբրև ապացոյց չէ կարող ընդունուիլ։ Անկարելի է Ձէքսպիրի պէս մեծ թատերգին այսպիսի մի անշնորհ յատկութիւն վերագրել, որ չունին յետին վոդեվին գրողները, եթէ Ձէքսպիրը համլէտի նկարագիրն ուզենար տալ, անշուշտ մի այլ աւելի յարմարագոյն տեղ կը գտնէր։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
ԱՒԳՈՒՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Սուրբ Էջմիածնայ ուսումնարանական յանձնաժողովից պաշտօնապէս ընդունուած նոր դասագիրք «Թուաբանական խնդիրներ և օրինակներ» Ֆլիգորիս Երզնկեանցի. տարրական դասընթացք, ա. և երկր. տարի. վաճառւում է Թիֆլիզ կենդրոնական գրավաճառանոցում. գինն է 30 կ., դումարով գնողները 20 % զեղչ են ստանում։

3—3

Պատիւ ունիմ յայտնել ի գիտութիւն հասարակութեան և այն անձանց, որոնք յանձն են առել բաժանորդ հաւաքել իմ «Պեղարուեստական ալբոմին—Հայ Գործիչների» թէ ի նկատի ունենալով, որ շուտով լոյս է տեսնելու ալբոմը, ես անհրաժեշտ համարեցի ստորագրութիւնների ժողովելը մի տեղ կենտրոնացնել, այն է Տփղիս, կենտրոնական գրավաճառանոցում։ Այս պատճառով խոնարհաբար խնդրում եմ բաժանորդագրութեան տարածման գործակիցներին, որ բարեհաճեն ստորագրութեան ցուցակը և ժողոված դրամը հասցնել կենդրոնական գրավաճառանոցին մինչև առաջիկայ Հոկտեմբերի 1-ը։ Այնպէս թող դիմեն և նոքա, որոնք ցանկանում են ստորագրուել ալբոմին։ Նոքա, որոնք մինչև որոշեալ ժամանակը ժողոված դրամը չեն հասցնի, կըզրկին բաժանորդներին ալբոմը բաժանորդագրութեան 3 ռուբլի վճարով ստանալու իրաւունքից։

Ալբոմը լոյս տեսնելուց յետոյ կը ծախուի 5 ռուբլիով։

Պօղոս Տէր-Առաքելեան. 3—3

ՆԵՐԿԱՑՑՈՒՄՆ VI ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 4

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

1891

Հինգշաբթի Հոկտեմբերի 3-ին

ՀԱՅ ԴԵՐԱՍԱՆԱԿԱՆ ՄԻՑՏԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՑՑՆԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ

Դրամա 4 գործող., հեղ. Նեվեժինի, թարգմ. Մանասեանի

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Կոնտ. Սերգ. Գոտովցեվ . . . Պ. Պետրոսեան
Վալենտինա Ալէք. սորա կինը. Տ. ՍԻՐԱՆՈՅՇ
Վիտալիի և սրանց որդիքը. . . Պ. Աղայեան
Անիւտա / Օր. Ներսէսեան
Եգոր Ալէք. Պարուսով . . . Պ. Աբէլեան
Մարիա Մոսեպ. Սեակինա . . . Տ. Ջաբէլ
Տատեանա Ալէք. Տելեգինա. . Տ. Մելիքեան

Չէմբարցեվ, Վիտալիի բարեկ. . Պ. Պ.-Սարգսեան
Նիկոլայ Կուռնավին . . . . . Պ. Յարութիւնեան
Մարիա Պետր. Զուևայէվա. . . Օր. Ալամազեան
Վերա Իվան. Կուստարէվա. . . Տ. Փառանձեմ
Զուստով, բանդապետ . . . . . Պ. Վրոյը
Մինոդորա, ծծմայր . . . . . Օր. Վարպուհի
Պոլիկարպ, ծառայ . . . . . Պ. Մամիկոնեան

ՎԱՐՁՈՒԿԻՆ

Վոդ. 1 արարուածով

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Մօրգաշօվ Դօրմեռոնտ. . . . Պ. ԹՈՒՐԲԱՆ
Սերգէյ Պետրովիչ . . . . . Պ. Ալբաքսեան
Ակակիյ Ակակիևվիչ Ակակիեվ. . Պ. Տէր-Գաբրիէլեան

Ելենա Ալէք. Խարօշկվա . . . Օր. Վարդուհի
Լիզա, Խարօշկվայի աղախին. . Տ. Փառանձեմ

ՍԿԻԶԲՆ Է 8 Ժ. ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԾ

Պետերբուրգի Հայ և վրացի ուսանողների հրատարակութեամբ

ԿԱՐ. ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆԻ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ՌՈՒՍԵՐԷՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Գինը ճանապարհածախքով 2 ռուբ. է։ Հրատարակութեան պահեստը գտնվում է Թվարցովայա փողոցի վրայ, պ. Յակ. Տէր-Մարգսեանցի խանութում։

Թիֆլիզի Հայոց Հրատարակչական Ընկերութեան վարչութիւնը սորանով յայտարարում է, որ այսուհետև Ընկերութեանս հետ գործ ունեցողները կարող են դիմել Ընկերութեանս գրասենեակը (Քարոնսկայեա փողոց տուն Սահակեանցի) որ բաց է ամեն օր առ. 10—2 ժամը։

ՀԱՄԱՐՁԱԿ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԾԽԱԽՈՑԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ն. Յ. ԲՈԶՄԱՐՋԵԱՆՑԻ

ԹԻՖԼԻԶՈՒՄ

Առաջարկում եմ յարգելի հասարակութեան ուշադրութեան նոր ստացած ԱՒՐԻՒԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՁԵՒԻ ՄԵԳՔԵՆԱՆԵՐԻ վրայ պատրաստուած ֆրանսիական ամենալաւ թղթից ԳԻԼԶԻՆԵՐ առանց խէժի։ Պապիրոսների դործ ածողները միշտ կարող են ունենալ այդ տեսակ գիլզիներից պատրաստ զանազան գների պապիրոսներ, որոնք արդէն պատրաստուել են և վաճառվում են ահագին քանակութեամբ։

ԱՅՍ ՕՐԵՐՍ ՍՏԱՑՈՒԼ Է ԱՄԵՆԱԼԱՒ ԵՒ ԹԱՐՄ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԵՒ ՏԱՒԿԱՍՏԱՆԻ ԾԽԱԽՈՑ

Օտարաքաղաքացոց պատուէրները կատարվում են շուտով և ճշտութեամբ։

(10—5)

ՍՏԱՑՈՒԱԾ Է ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԻ Է

ԼՈՒՍԱՊԻՄԻՆ

ՎԷՊԸ

Գինը 1 րուբ. է. ճանապարհածախքով 1 ր, 20 կ.

ԱԶԳՆ ՄԵՐԱՆ . . . . . 3 կ.
ՓՈՒՔՐԻԿ ԼՐՏԵՍ . . . . . 2 կ.
ԴԱՐԻՒԼԴԻ . . . . . 10 կ.
Հայերէն Ռուսերէն բառարան-ճանապարհածախքով. 2 ր. . կ.

Պահեստը գտնուում է պ. Տէր Սարգսեանցի խանութում Թվորցովայա փողոցի վրայ։ Թիֆլիզի գրավաճառները և դումարով առնողները ստանում են 15% զիջում, օտարաքաղաքացի —20% զիջում։ Ճանապարհածախսը դումարով գնողների վրայ է։ (2—2)

„ՎԻԵՆՆԱՑԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ“

(ВѢНСКІЙ МАГАЗИНЪ)

ՊԱՏՐԱՍՏԻ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐԻ

(Գոլովինսկի պրօսպեկտ, Առաջին գիմնազիայի հանդէպ, Մդիվանիի տանը

Ստացուած է ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ մարգկանց և երեխաների աշխանալին և ձմերային պատրաստի հագուստներ, ամենավերջին ձևի։ Պատրաստուած են Մոսկուայում, աւելի տնտեսաբար, մեր անմիջական հսկողութեան տակ՝ սեպհական արհեստանոցում և որպէս առաջին ձեռի արտադրութիւն, գները՝ համեմատաբար աւելի ածան են և ամենքին մատչելի։

(25—4) ԽՈՒՐՇՈՒԴԵԱՆՑ

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԼՈՅՍ ԵՆ ՏԵՍԵԼ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ—ԾԽԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԸ՝

1.	Ս. Մալխասեանց՝ Դրաբարի Հոլով., խոնրհ. և նախդ.		25 կ.
2.	Ս. Մանդինեան՝ Հեռնչելի բացատր. ուսուցչ. Համր.		30 »
3.	» Համառօտ մանկավարժութիւն	1 ր.	50 »
4.	Տէր-Մեսրոպեան՝ քր. Հաւատոյ		60 »
5.	Կոստանեան՝ Ծաղկաքաղ, շրջան Ա.		25 »
6.	» Ծաղկաքաղ, շրջան Բ.	գրաբար	60 »
7.	» Ծաղկաքաղ, շրջան Գ.		40 »
8.	» Նախաշաւիղ		25 »
9.	Եղիշէ ըստ Անձեացեաց օրինակի		80 »
10.	Սիմէօնեան՝ Աշխարհագրութիւն, մ. բնակ.		60 »
11.	» » » մ. քաղաքական.		60 »
12.	Վարձելեան՝ Պատգիրք թուաբանութեան		70 »
13.	Գ. Երզնկեանց՝ Թուաբ. խնդիրներ և օրինակներ տարրական դասընթացք ա. և բ. տարի.		30 »
14.	Տէր-Սարգսեան՝ Վայելչագ. դասաւանդ. եղանակը.		20 »
15.	Աղանեան՝ Կրօնի դասագիրք, երկրորդ տարի		25 »
16.	» » » երրորդ տարի		25 »
17.	Երզնկեան՝ Գործագիրք ձայնագրութեան		60 »
18.	Սիմէօնեանց Պ. Սրբազան պատմ. Հ. կտակ. գ.		50 »
19.	Սահակեանց Ս. ք. Սրբազան պատմ. Հին-Ուխտ		40 »
20.	Захаровъ, Сборн. примѣр. для письм. исчислен.		20 к.
21.	» » » в. II. и III.		20 к.
22.	Мартыновскій, Русскіе писатели въ выборѣ и обработкѣ для школъ Томъ 1		1р. 25 к.
23.	Его же » » » II.		1р. 25 к.
24.	Вересовъ, Рисованіе по сѣткѣ для самостоятельн.		

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 2 октября 1891 года.

Տպարան Յ. Մարտիրոսեանցի։

Типографія И. Мартиросіанца, на Орбел. ул д. № 1—2